

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 03.06.2024 nr 1.2-2/59-1/

Meie 14.06.2024 nr 5.2-2/17313-2

Eelnõu tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on edastatud arvamuse avaldamiseks sotsiaalkaitseministri määruse „Sotsiaalkaitseministri määruste muutmine“ eelnõu. Viidatud eelnõuga muudetakse sotsiaalkaitseministri 27. detsembri 2017. a määrust nr 72 „Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimäärus“ (STAR põhimäärus) ja 5. märtsi 2019. a määrust nr 12 „Sotsiaalkaitse infosüsteemi põhimäärus“ (SKAIS põhimäärus).

SKA tutvus eelnõuga ja me ei ole kavandatud muudatuste vastu. Samas markeerime, et lisaks juba käesolevas eelnõus toodule on meil mõned üldisemad tähelepanekud STAR ja SKAIS põhimääruste osas. Seetõttu teeme ettepaneku edaspidiselt kaaluda ka järgmiste täpsustuste tegemist põhimäärustes.

1. Täiendada STAR põhimäärust §-ga 5¹ järgmiselt:

„§ 5¹. Registrisse kantud isikuandmete vastutav töötleja

Registrisse kantud isikuandmete vastutav töötleja Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) tähenduses on isikule sotsiaalteenuse osutaja, kes üksi või koos teistega määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid.“.

Põhijendus: IKÜM käsitleb isikuandmete vastutavat töötlejat erinevalt meil levinud infosüsteemi vastutava töötleja mõistest. Need ei ole sünonüümid, kuid praktikas esineb ikka segadust sama mõiste kasutamisel. Vaja on selget piiritlemist, et SKA olemine registri vastutavaks töötlejaks, ei muuda SKA-d vastutavaks töötlejaks andmete osas. Isikuandmete vastutav töötleja on see, kes määrab kindlaks töötlemise eesmärgid ja vahendid. Näiteks eesmärk – toimetulekutoetuse määramine, lastekaitse juhtumi avamine – need eesmärgid otsustab KOV, miks ja millist teenust on kellelegi vaja. Sealhulgas võivad sama andmekoosseisu osas olla mitu isikuandmete vastutavat töötlejat, sõltuvalt, mis eesmärgil konkreetsel juhul andmeid töödeldakse. Näiteks kui KOV töötleb andmeid toimetulekutoetuse andmiseks ning ministeerium soovib toimetulekutoetuse saajatele toiduabikaarte jagada, siis muudab see selles lõigus ministeeriumi vastutavaks töötlejaks. Sisuliselt analoogset täpsustust oleks vaja ka SKAIS põhimääruse § 2 juures.

2. Muuta STAR põhimäärus § 6 punkti 3 ja sõnastada see järgmiselt:

„3) vastutab enda poolt isikuandmete töötlemise nõuete täitmise ja enda poolt registrisse kantud andmete õigsuse eest;“.

Põhijendus: Vajalik täpsustus, et iga asutus vastutab enda tegevuse eest. Infosüsteemi vastavuse osas IKÜM nõuetele on SKA kohustused kirjeldatud § 6 punktis 6. Sama kehtib SKAIS põhimääruse § 5 punkti 3 osas.

3. Täiendada STAR põhimääruse §-i 6 järgmiselt:

„x) väljastab kohaliku omavalitsuse päringu alusel isikustatud ja isikustamata statistikat tema poolt sotsiaalteenuse osutamise kohta ulatuses, mida kohalik omavalitsus ei saa tehnilistel põhjustel registriandmete põhjal ise koostada.

Põhijendus: Täna ei ole STAR-is vajalikku funktsionaalsust, et KOV-id saaksid ise teha ülevaateid enda osutatud teenustest, kas siis kohaliku poliitika kujundamiseks (milliseid teenuseid/toetusi vaja, kui suur sihtrühm, toetuste suurused, jne) või jätkuteenuste saajate kohta (nt sünnitoetuse maksmine mitmes osas). Seetõttu pöörduvad KOV-id ülevaate saamiseks SKA poole. Nimetatud ülevaadete tegemiseks (ka isikustamata statistika koostamiseks) peab SKA töötleva isikustatud andmeid. Seetõttu oleks vajalik luua alus, et SKA-l oleks õigus KOV päringu alusel töödelda isikustatud andmeid, kuniks valmivad vajalikud arendused, mis võimaldaksid KOV-idel ise vastavaid päringuid STAR-ist teha.

4. Ühtlasi vajaks STAR ja SKAIS põhimäärustes täpsustamist logidega seonduv. Hetkel tuleneb STAR põhimääruse 19 lõikest 1 ja SKAIS põhimääruse § 20 lõikest 6, et logisid säilitatakse 5 aastat. Logimise osas oleks vaja täpsustada, mida konkreetselt logitakse, mida logid sisaldavad, kui kaua missuguseid logisid hoitakse ja mis nendega peale tähtaja möödumist tehakse. Selles osas saaks eeskujuks võtta näiteks maa järelmaksunõuete infosüsteemi põhimääruse [§ 16](#) või töötukassa andmekogu põhimääruse [§ 41 lõiked 4 ja 5](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Maripuu
peadirektor

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Marge Mägi
54720389, Marge.Magi@sotsiaalkindlustusamet.ee

Ivari Õunapuu
53620373, Ivari.Ounapuu@sotsiaalkindlustusamet.ee